

ශ්‍රී ලංකාවේ සංචාරක සත්කාරක නිවහන් සංකල්පය, ප්‍රවර්ධනය හා ප්‍රතිලාභ (පද්ධතිමිපල සංචාරක සත්කාරක නිවහන් ව්‍යාපෘතිය ඇසුරින්)

එම්.වී.ආර්.එම්. සුවිමාලි රත්නායක*

සංකීර්ණය

සංචාරක සත්කාරක නිවහනක් යනු සංචාරක නවාතැන් විශේෂයකි. සංචාරකයාට ගමනාන්තයේ දේශීය ජනතාව සමග නවාතැන් ගැනීම මෙහිදී සිදුවේ. සංචාරකයා පද්ධතිමිපල සංචාරක සත්කාරක නිවහන ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රථම සංචාරක සත්කාරක නිවහන් ගම්මානයයි. මෙම පරියේෂණය මගින් සාක්ෂාත් කර ගැනීමට යොමු වූ ප්‍රධාන අරමුණු ත්‍රිත්වය වූයේ සංචාරක සත්කාරක නිවහන් සංකල්පය හඳුනාගැනීම, සංචාරක සත්කාරක නිවහන් ගම්මානය පිළිබඳව හා එහි පවතින විභවතා පිළිබඳව අධ්‍යනය හා සංචාරක සත්කාරක නිවහන් ගම්මාන ව්‍යාපෘතිය මගින් අධ්‍යයන ප්‍රදේශයට ලැබේ ඇති ප්‍රතිලාභ හඳුනාගැනීම ය. මෙම අධ්‍යයනය සඳහා ප්‍රාථමික දත්ත රස් කරන ලද්දේ සම්මුඛ සාකච්ඡා හා ක්ෂේත්‍ර නිරික්ෂණ ක්‍රමවේද උපයෝගී කරගතිමිනි. ද්‍රව්‍යීක දත්ත රස් කිරීමේ දී ප්‍රධාන වශයෙන් සත්කාරක නිවහන් සම්බන්ධව සංචාරක සංවර්ධන අධිකාරීයෙන් නිකුත් කළ සගරා, අන්තර්ජාලය, සබරගමු පළාත් සහාව සතු සැලසුම් ආදිය යොදා ගන්නා ලදී. අධ්‍යයනය අවසානයේ දී ප්‍රවර්ධනයට ගත හැකි ක්‍රියාමාර්ග ඉදිරිපත් කර තිබේ.

හැදින්වීම

ශ්‍රී ලංකාවට 2016 වර්ෂයේදී සංචාරකයන් මිලියන 2.5ක් ආකර්ෂණය කර ගැනීමට අපේක්ෂාව වී තිබේ. නමුත් එම සංචාරක ක්ෂේත්‍රයේ වර්තමානයේ පවතින හෝටල් කාමර සංඛ්‍යාව එවන් පිරිසක් සඳහා ප්‍රමාණවත් නොවේ. එබැවින් විකල්ප නවාතැන් පහසුකම් වෙත යොමු වීම ක්ෂේත්‍රයේ අවශ්‍යතාවක් වී පවතී. සංචාරක සත්කාරක නිවහන් සංකල්පය සුවිශේෂ වන්නේ සංචාරකයාට වෙනස් ආරක් අත්දැකීමක් ලබා දීමට මෙන්ම ප්‍රජාවගේ සාපු මැදිහත් වීම මත ඔවුන්ට ප්‍රතිලාභ ගැනීමට නිර්මාණය වූ සංකල්පයක් වීමය.

දිවි නැගුම ව්‍යාපෘතිය යටතේ නිර්මාණය වූ මෙම සංකල්පය තුළ දී සබරගමුව පළාත් සහාව විසින් මා ඔය කළාප සංවර්ධන වැඩසටහනේ පියවරක් වශයෙන් පද්ධතිමිපල නම් ගම්මානය ආස්‍රීත කරගෙන මෙම සංචාරක සත්කාරක නිවහන් ගම්මාන වැඩසටහන ආරම්භ කරන ලදී. ශ්‍රී ලංකාවේ සංචාරක සත්කාරක නිවහන් වැටසටහන් යටතේ විවිධ පළාත්වල එක් එක් නිවාස මේ සඳහා යොදා ගත්තද මෙය ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රථම සංචාරක සත්කාරක නිවහන් ග්‍රාමය වේ. මෙහි දී ප්‍රජා සංවර්ණය මූලික කරගෙන විවිධ ක්‍රියාකාරකම්ද ගම්මානය ආස්‍රීත කරගෙන ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ ජන ප්‍රජාව සමග එකට වාසය කරමින් ඔවුන්ගේ ජ්‍යෙන රටාව පිළිබඳ අත්දැකීම් ලබා ගැනීමට සංචාරකයාට අවස්ථාව ලැබෙන්නාක් මෙන්ම දේශීය ප්‍රජාව

* නාවකාලීක ක්‍රිකාචාර්ය, ප්‍රරාවිද්‍යා අධ්‍යයන අංශය, suvimalirathnayake123@gmail.com

සංචාරක කර්මාන්තයේ පාලන ක්‍රියාවලියට, තීරණ ගැනීමට හා පාලනයට යන කළමනාකරණ ක්‍රියාවලියට සම්බන්ධ වී සංස්කීර්ණ ප්‍රතිලාභ ඉන් ලබාගැනීම හේතුවෙන් මෙම සංකල්පය ඉතාමත් වැදුගත් වේ. මෙහිදී මෙම සංචාරක සත්කාරක නිවහන් ගම්මානය, එහි පවතින විභවතා, ප්‍රතිලාභ හා එය ප්‍රවර්ධනයට ගත හැකි ක්‍රියාමාර්ගය ඉදිරිපත් කර තිබේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ සංචාරක සත්කාරක නිවහන් සංකල්පය

ශ්‍රී ලංකා සංචාරක සංචාරන අධිකාරීයේ නිර්වචනයට අනුව සංචාරක සත්කාරක නිවාසයක් යනු, ශ්‍රී ලාංකික නිවාසයක් තුළ ශ්‍රී ලාංකික වැසියන් සමග දේශීය ආහර පාන, සිරිත් විරිත් හා ආගන්තුක සත්කාර අත් විදිමින් ශ්‍රී ලංකේය ඒවන රටාව හා සංස්කෘතික වටිනාකම් පිළිබඳව සැබැඳූ මෙන්ම අගනා අත්දැකීම් ලබමින් දිවයින තුළ නිවාඩුවක් ගත කිරීමට සංචාරකයන් හට ඉඩ සලසා දීම ය. මෙහි අනු බාණ්ඩ වැඩි. එනම්,

1. සංචාරක සත්කාරක නිවාස (Home Stay Units)
2. බංගලා (Bunglows)
3. සංචාරක කුලී නිවාස හා කුලී නිවාස ඒකක. (Rented Houses or Rented Apartments)

1) සංචාරක සත්කාරක නිවාස.

තමන් පදිංචි නිවාස තුළ ඇති කාමරයක් හෝ කාමර කිහිපයක් තුළ සංචාරකයන් හට නවාතැන් පහසුකම් ලබා දී ඔවුන් සමග එක්ව ශ්‍රී ලාංකිය දිවි පෙවෙත පිළිබඳව අත්දැකීම් ලබා ගැනීමට ඔවුන්ට ඉඩ සලසා දීම.

2) බංගලා

නිවාස යකඛලා ගන්නෙකු යොදා අවම ආගන්තුක සේවා පමණක් සපයමින් පවත්වාගෙන යන, කිසිවෙකු පදිංචි නොවූ අංග සම්පූර්ණ නිවාස වේ. මෙහි දී නිවාස බලාගතන්නා කෙනෙකු, කෝකියෙකු වැනි කෙනෙක් පමණක් සපයා දෙනු ලබයි. වසර 100කට වඩා පැරණි ඉතිහාසයක් හිමි බංගලා උරුම බංගලා (heritage buglows) නමින් හඳුන්වනු ලබයි.

3) සංචාරක කුලී නිවාස හා කුලී නිවාස ඒකක.

කිසිදු සේවාවක් සපයා නොදී කුලී පදනම මත සංචාරකයෙකු සඳහා ලබාදෙනු ලබන ගහ හාණ්ඩ සහිත අංග සම්පූර්ණ නිවාස හා නිවාස ඒකක වේ. මෙහිදී සේවා සපයන්නන් ලබා ගැනීමට හෝ නොමැතිව කටයුතු කිරීමට සංචාරකයාට හැකියාව ලැබේ.

(මූලාශ්‍රය:-http://www.sltda.lk/home_stay_project)

මෙම සංචාරක සත්කාරක නිවහන් වැඩසටහන හඳුන්වා දීම මගින් බලාපොරොත්තු වන්නා වූ අරමුණු කිහිපයක් වේ. එහි දී මූලිකම වශයෙන් බලාපොරොත්තු වන්නේ සංචාරක කර්මාන්තය හා බැඳුණු අවස්ථා තුළ ප්‍රජාවට බලය ලබා දෙමින්, සංචාරක කර්මාන්තය

හරහා ආර්ථික වාසි ඔවුන් වෙත ලැගාකර දීමය. රේට අමතරව දේශීය ප්‍රජාව සංචාරක කරුමාන්තයේ සම්පත්දායකයන් බවට පත් කර ගැනීම, රූ දෙස් සංචාරණය හා ග්‍රාමීය සංචාරණයේ තිරසාර හා වගකීම් සහිත සංචාරණය, ග්‍රාමීය පුදෙක වල සංචාරක කරුමාන්තය සම්බන්ධ ක්‍රියාකරකම් පුළුල් කිරීම, ග්‍රාමීය පළාත් වල සංචාරක නවාතැන් පහසුකම් වල ගුණාත්මක බව වැඩිකරගැනීම සඳහා සහයෝගය ලබාදීම යන කාරණා ප්‍රධාන වේ.

සංචාරක සත්කාරක නිවහනක් සඳහා තිබිය යුතු මූලික අවශ්‍යතා

සංචාරක සංචාරණ අධිකාරීය මගින් සංචාරක සත්කාරක නිවහනක් ලෙසට ලියපදිංචි විම සඳහා අවශ්‍යයෙන්ම තිබිය යුතු අංග පිළිබඳව හඳුන්වා දී තිබේ. මෙම අවශ්‍යතා සපුරා ඇත්තම් ඕනෑම අයෙකුට තම නිවස සංචාරක සත්කාරක නිවාසයක් බවට පත්කිරීම උදෙසා ලියාපදිංචි විය හැකිය.

ප්‍රධාන වශයෙන්ම අදාළ පුදේශය හා නිවසේ පිහිටීමත් සංචාරක සත්කාරක නිවාසයක් සඳහා සූදුසු විය යුතු අතර රේට සූදුසු ප්‍රවේශ මාරුගද තිබිය යුතුය. නිවස ඇතුළත හා පිටත මෙන්ම ගෘහ හා ජ්‍යෙෂ්ඨ ද මනාව නඩත්තු කර තිබිය යුතු මෙන්ම නිවසේ තත්ත්වය හ ගෙම්දිල ද සංචාරක නිවාසයක් සඳහා සූදුසු විය යුතුය. වාහන නවතා තැබීමේ පහසුකම අත්‍යාවශය වේ. මේවා මූලික අවශ්‍යතා වශයෙන් සංචාරක සංචාරණ අධිකාරීය හඳුන්වා දී ඇති අතර රේට අමතරව නිදහ කාමර, කැම කාමර, කුස්සිය, නාන කාමර, සාලය සඳහා වූ සූදුසුකම් හා පොදුවේ තිබිය යුතු අවශ්‍යතා මාලාවක් ද හඳුන්වා දී තිබේ. මේ සියලුම ස්ථාන වල පිරිසිදුකම, පිළිවෙළ නඩත්තුව ඉතාමත් අත්‍යාවශ අංගයකි. ජල පහසුකම්, විදුලිය, ප්‍රමාණවත් ආලේඛය, ප්‍රථමාධාර පහසුකම්, හොඳ ඉඩ කඩික්, කසල බැහැර කිරීමේ ක්‍රියාවලි, විදුලි පංකා ආදි අවශ්‍යතා සම්පූර්ණ කර තිබීම වැදගත් වේ.

රේට අමතරව අමුත්තන් සඳහා වාර්තා පොතක් නඩත්තු කිරීම ද නිවැසියන් කළ යුතු අතර ඩිල් පොත් ද පවත්වාගෙන යා යුතුය. සංචාරක සංචාරණ අධිකාරීය විසින් නිදහ කාමර හා නාන කාමර සඳහා තියෙන්තව තිබිය යුතු වර්ග පුමණයක් ද සඳහන් කර තිබේ. තහි නිදහ කාමරයක් අවම වශයෙන් වර්ග අඩ් 100ක් හා යුගල නිදහ කාමරයක් අවම වශයෙන් වර්ග අඩ් 120ක් විය යුතු අතර නාන කාමරයක අවම ප්‍රමාණය වර්ග අඩ් 30ක් විය යුතුය.(Registration guideline for home stay accommodation scheme, 2013)

මේ සියලු අවශ්‍යතා සපුරාලීමට හැකිව්වහොත් ශ්‍රී ලංකා සංචාරක සංචාරණ අධිකාරීයේ ප්‍රමිති හා තත්ත්ව ආරක්ෂණ අංශය මගින් ලියාපදිංචි කිරීමේ අයදුම්පතක් ලබාගෙන ලියාපදිංචි විය හැකිය. ඉන් අනතුරුව ශ්‍රී ලංකා සංචාරක සංචාරණ අධිකාරීය විසින් පරික්ෂා කර බලා අනුමැතිය ලබා දීම හෝ ප්‍රතික්ෂේප කිරීම සලකා බැඳීම සිදු කරනු ලබයි.

පද්ධතිම්පල ගම්මානය හැඳින්වීම

පද්ධතිම්පල ගම්මානය පිහිටා ඇත්තේ සබරගමුව පළාතේ, කැගල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ රඹුක්කන පුදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසය තුළය. පද්ධතිම්පල 5ල් වූ ගාම නිලධාරී

කොට්ඨාසයට අයත්. පද්ධිගම්පල ගම්මානය කොළඹ සිට කිලෝමීටර 95ක් දුරින් හා රඹුක්කන සිට කිලෝමීටර 04ක් දුරින් පිහිටා ඇති අතර කොළඹ මහව දුම්රිය මාරුගය පිහිටා ඇත්තේ ද මෙම ගම්මානය අසලය. මධ්‍යම කදුකරයේ බටහිර තෙත් කළාපයට අයත් වන බැවින් මෙම ප්‍රදේශයට වාර්ෂිකව මිලිමීටර 1500-3000 ක් දක්වා පමණ වේ. මෙම පළාතේ උෂ්ණත්වය සෙන්ටිග්‍රේච් අංශක 30-40 අතර අගයක් ගනී.(M a oya zone development master plan,2012)

පද්ධිගම්පල ගම්මානය ගතානුගතික සමාජයකින්, නානාවිධ නිවර්තන වෘක්ෂලතා, උළුපත්, කුණුරු, කදු, කුඩා දිය ඇලි, කැපිකාර්මික හා වගාබිම් ආදියෙන් සමන්වීත වූ ග්‍රාම්‍ය ප්‍රදේශයකි. ස්වභාවික සෞන්දර්යයෙන් අනුත මෙම ගම්මානයේ පවුල් 125ක් වෙසෙකි. මුළුන් ප්‍රධාන ආදායම් උපයාගත්තේ කැපිකර්මාන්තය මගිනි. වී ගොවිතැනට අමතරව රබර්, කෙසෙල්, කපු, පුවක් යන වගාවන් මගින් ආදායම් උපද්‍රවා ගනු ලැබේ . තමුත් ප්‍රධාන ආදායම් උපයාගැනීමේ මාරුගය වී ගොවිතැනයි. සමහර ගැමීයන් විසින් වඩු කාර්මික කටයුතු, උණ හා කොහු නිෂ්පාදන හා රසකැවිලි නිෂ්පාදන කටයුතු සිදු කරනු ලැබේ. තමන්ගේ දෙනික පරිභෝෂනය උදෙසා එළවුල හා පළතුරු නිවෙස්වල ම වගා කරගනු ලබන අතර ඉනුත් මුදල් උපයාගනී. රජයේ පොද්ගලික අංශයේ රැකියා වල නිරතවන්නේ ගැමීයන්ගෙන් ඉතා සුළු ප්‍රතිශතයකි.

පද්ධිගම්පල බොහෝ ප්‍රසිද්ධියට පත්ව ඇත්තේ එහි පිහිටි ගල්මැස්ස හේතු කොටගෙනය. ප්‍රාග් එළිභාසික යුගයට අයත් ස්මාරකයක් වන මෙම ගල් මැස්ස විෂයාගමනයට පෙර ඉදිවුවක් බව සැලකේ. නියොලිතික යුගයේ මානවයා සූර්ය වන්දනයට යොදාගත් ස්ථානයක් වශයෙන් ද සොහොන් ගැබක් වශයෙන් ද විවිධ මත මෙම ගල් මැස්ස වෙනුවෙන් ඉදිරිපත් වී තිබේ. (<http://amazinglanka.com/wp/gal-massa/>) මෙය විශාල ප්‍රමාණයේ ගල් පුවරු දෙකක් මත තැබූ තවත්ගල් පුවරුවකින් වසන ලද ස්මාරකයකි. මෙය දිගින් අඩ් 10ක් ද පළිලින් අඩ් ක් ද වේ. ඉහළ ඇති ගල් පුවරුව 15*10 ප්‍රමාණයෙන් යුත්තය. මේ සඳහා දොරටුවක් ද තිබුණු බවට ද විශ්වාස කෙරේ. මෙම ගල් මැස්සට අමතරව පද්ධිගම්පල පිහිටා ඇති කදු මුදුනේ ගල් ගුහා ද ප්‍රාග් එළිභාසික යුගයට අයත් ඒවා ලෙස සැලකේ. කටාරම් කොටා ඇති මෙම ගල් ගුහා එළිභාසික යුගයේද වැදගත් වන්නට ඇතැයි සිතියහැකිය.

පද්ධිගම්පල සංචාරක සත්කාරක නිවහන් ව්‍යාපෘතිය

පද්ධිගම්පල සංචාරක සත්කාරක නිවහන් ව්‍යාපෘතිය ගම්මානයේ ක්‍රියාත්මක කිරීමට පියවර ගන්න ලද්දේ ගම නැගුම්, ගැමී දිරිය වැඩිසටහන් වලට අනුකූලවය. සබරගමුව පළාත් සහාව මූලිකත්වය ගෙන ක්‍රියාත්මක කරන ලද මා ඔය කළාප සංචාරය ව්‍යාපෘතිය යටතේ ප්‍රජාමූලික සංචාරය සඳහා අනුගත වැඩිසටහන් වශයෙන් පද්ධිගම්පල සංචාරක සත්කාරක නිවහන් ගම්මාන ව්‍යාපෘතිය දියත් කරන ලදී. මෙම ව්‍යාපෘතිය නිරමාණයේ කටයුතු සිදුවන්නේ සබරගමුව විශ්වවිද්‍යාලයේ නිරික්ෂණය යටතේ ය. මෙය ප්‍රථම සංචාරක සත්කාරක නිවහන් ගම්මානය වශයෙන් සංචාරක ක්‍රේතුයේ ඉතිහාසයට එක් වේ.

පදචිත්‍යාල පදනම නමින් පුරා සංවිධානයක් ග්‍රාමවාසීන් විසින් පවත්වාගෙන යනු ලබන අතර එහි සාමාජිකත්වය ලබගෙන මෙම සංචාරක සත්කාරක නිවහන් ව්‍යාපෘතියට එක්විය හැකිය. දැනට මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා මෙම ගම්මනයේ ඇති නිවාස 20ක් ඉදිරිපත් වී තිබේ. ශ්‍රී ලංකා සංචාරක සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් අනුමත කරන ලද අත්‍යාවග අංග හා නියමිත තත්ත්ව තිබෙනවා නම් රට අනුමැතිය ලබාදෙනු ලැබේ.

මෙම සංචාරක නවාතැන් ව්‍යාපෘතිය සඳහා මූලින්ම අනුමත වූ නිවස වන්නේ මහගේදර නමින් හඳුන්වනු ලබන නිවාසයයි. එහි නියමිත අංග හා අවශ්‍ය සාධක සපුරා ඇති බැවින් රට සංචාරක සංවර්ධන අධිකාරියේ අනුමැතිය ලැබේ තිබේ. සංචාරක සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් හඳුන්වා දී ඇති ආකාරයට ඉඩ පහසුකම් සහිත මනාව නඩත්තු කරන ලද ගෙවත්ත, මනාව නඩත්තු කරන ලද ගාහ හා ගාස්ත් සහිත නිවස හා එහි ඇතුළත සංචාරක නිවහනක් සඳහා අවශ්‍ය කරන ප්‍රධානම හා පළමු අවශ්‍යතා මෙහි සපුරා තිබේ.

එමෙන්ම නියමිත වර්ග අඩි ප්‍රමාණය සහිතව සැකසු කාමරය ද එහි අනුමත ආකර්යෙන් දී ඇති අනිකුත් අංග ද මෙහි දක්නට ලැබේ. මයුරු දැල්, විදුලි පංකා, සන තිරරේදී, යතුරු දැමීය හැකි කුඩා අල්මාරිය, කණ්ඩාඩි මෙසය මෙහි දක්නට ලැබේ. කාමරයට ඇදින ලද නාන කාමරය නියමිත වර්ග අඩි ප්‍රමාණය සහිතව සියලු පහසුකම් වලින් සමන්විතව තිබේ. එමෙන්ම ප්‍රථමාධාර පහසුකම්, ගිනි නිවන වැළැ බාලේදී, සංචාරක පැමිණීම් සටහන් පොත්, බිල් පොත් ආදිය මෙන්ම ඔවුන් ලද අනුමැති සහතික පත්‍රය ද පුදරුනය කරනු ලැබේ තිබේ. ව්‍යාපෘතියට සම්බන්ධව තිබෙන අනිකුත් නිවාස ද මේ ආකර්යෙන්ම නඩත්තු කරගෙන යාමට අවශ්‍ය කටයුතු අනුගමනය කරමින් සිටින අතර සබරගමු විශ්වවිද්‍යාලය මගින් එහි අධික්ෂණ කටයුතු කරගෙන යයි.

ජායාරුපය අංක 1 නිවහන හා ගෙවත්ත

ජායාරුපය අංක 2 නිවහන ඇතුළත

ජායාරුපය අංක 3 බිල් පොත්

ජායාරුපය අංක 4 අනුමැති සහතික පත්‍ර

සංචාරක සත්කාරක නිවහන් වලට අමතරව ගම්මනයේ තෝරාගත් ස්ථානයක ගොවී ගෙදර යනුවෙන් සාම්ප්‍රදායික වී බිස්සක් සහිතව නිර්මාණය කරන ලද නිවසක් ද ඉදි කර තිබේ. ඒ සංචාරකයා හට සාම්ප්‍රදායික ගැමී දිවියේ අත්දැකීම් ලබා දීම අරමුණු කරගනිමිනි. මේට අමතරව වෙද ගෙදර තමින් ද සාම්ප්‍රදායික ලෙසට අතිතයේ පැවති දේශීය වෙදකම නිරුපණය කෙරෙන්නාවූ නිවසක් ද නිර්මාණය කිරීමට සැලසුම් කරගෙන යයි.

ඡායාරූපය අංක 5 ගොවී ගෙදර

සංචාරකයන් හට මෙම සංචාරක සත්කාරක නිවහන් වල නැවති ශ්‍රී ලංකික දිවි පෙවෙත පිළිබඳව අත්දැකීම් ලබාගැනීමට හැකි අතර දේශීය ආහාර පාන භුක්ති විදිමින්, ගැමී දිවියේ හා සම්ප්‍රදායන් වල සත්‍ය අත්දැකීම් ලබා ගනීමින්, ගැමීයන් සමඟ කටයුතු කිරීමට හැකියාව ලැබේ.

සංචාරකයන් හට අත්දැකීම් ලබා ගැනීම සඳහා නිරත විය හැකි ක්‍රියාකාරකම්

පදිච්චිත සංචාරක සත්කාරක නිවහනේ නවාතැන් ගන්නා සංචාරකයාට ශ්‍රී ලංකික ගැමී දිවි පෙවෙත පිළිබඳව අත්දැකීම් ලබා ගැනීමට මෙම ගම්මනය අශ්‍රිත කරගෙන විවිධ සංචාරක ක්‍රියාකාරකම් වල නිරත විමේ හැකියාව පවතී. විශේෂයෙන්ම මෙම ගම්මනය ත්‍රාස්ථනක හා ස්වාභාවික සංවරණය සඳහා ඉහළ විහ්වතාවයක් පෙන්වයි. ගම්මනය අවට ඇති කුදා තරණය කිරීම, වෙල්යායන් මැදින් වැළැ ඇති මංමාවත් හරහා බයිසිකල් පැදිම, ගේගුහා නැරඹීම, කුණ යොදා ගේගුහා තරණය කිරීම වැනි ත්‍රාස්ථනක අත්දැකීම් ලබා ගැනීමට සංචාරකයාට හැකියාව ලැබේ. එලෙසින්ම මෙම ගම්මනයේ ඇති කුඩා දිය දහරා, උල්පත් වලින් දිය නැම හා මාඟ බැම වැනි ක්‍රියාකාරකම් මෙන්ම ස්වාභාවික සෞන්දර්යෙන් අනුත බීම් පෙදෙසක් නිසා ස්වාභාවික මංපත් වල ඇවිධාම, කුරුලේලන් නැරඹීම වැනි ස්වාභාවික සංවරණයේ අංග වලට ද පදිච්චිත ගම්මනයේ ඇත්තේ ඉහළ විහ්වතාවයකි. ස්වාභාවික පරිසරය අධ්‍යයනය කරන්නන්ට තෝරාතැන්නක් වන්වා මෙන්ම මෙම පුදේශය තුළ ඇති ගල් මැස්ස හා ප්‍රාග් ලේඛිභාසික යුගයට අයත් ගල් ගුහා ආදිය පුරාවිද්‍යාව, සංස්කෘතික සංවරණය පිළිබඳව කැමැත්තක් දක්වන සංචාරකයන්ට වැදගත් ස්ථාන වේ. රට අමතරව ග්‍රාමීය ජ්‍වන රටාව අධ්‍යයනය කරන්නන්ට, ප්‍රජා සංවරණය පිළිබඳ උනන්දුවන සංචාරකයා හට ගම්මනයේ කාශිකාර්මික කටයුතු වලට, අත්කම නිර්මාණය කරන් ස්ථාන වලට ගොස් සහභාගි වීමට හැකියාව ලැබේ. සංස්කෘතික නරතන, වාරිත්‍රාවාරිත්‍රා, සම්ප්‍රදායික ඇදහිලි ආදිය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබා ගැනීමටත් ඒවාට සහභාගි වී අත්දැකීම් ලබා

ගැනීමටත් සංචාරකයාට හැකියාව ලැබේ. පදිඩුවල ගම්මානය පිහිටා ඇති ස්ථානය අනුව ප්‍රදේශය අවට තිබෙන අනිකුත් විශේෂ සංචාරක ස්ථාන කරාද පහසුවෙන් ප්‍රවේශ වීමට සංචාරකයාට හැකිය.

(1 වගුව) පදිඩුවල ආසන්නව පිහිටා ඇති සංචාරක ආකර්ෂණ හා ඒවාට ආසන්න දුර ප්‍රමාණ

ස්ථානය	දුර කිලෝමීටර්
පැරණි ගුහා සංකීරණය	1/2
දැලිවල කොට වෙහෙර	4
පින්නවල අලි අනාථාගාරය	8
පින්නවල නව සත්ත්වෝද්‍යානය	8
කඩිගුව පැරණි විහාරය	10
උතුවන්කන්ද	10
බලන කපොල්ල	15
දෙවන දිගම දුම්රිය උම්මග	15
මාවනැල්ල ඉපැරණි ගල් පාලම	16
මාවනැල්ල බෝ ඇල්ල	16
බතලේගල කන්ද	16

මූලාශ්‍රය:- Ma Oya zone development master plan, 2012

සංචාරක සත්කාරක නිවහන් ගම්මාන ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රතිලාභ

මෙම සංචාරක සත්කාරක නිවහන් ව්‍යාපෘතියෙන් ඇතිවන ප්‍රතිලාභ ආර්ථික, සමාජ හා සංස්කෘතික, පාරිසරික යන අංශ ත්‍රිත්වය යටතේ වර්ග කර විගුහ කළ හැකිය. මින් ලැබෙන්නාඩු ප්‍රතිලාභයන් බොහෝමයකි.

- ආර්ථික ප්‍රතිලාභ

ප්‍රජා සංචාරක මූලික වශයෙන්ම අරමුණු කරගනු ලබන්නේ ග්‍රාමීය ප්‍රජාව සංචාරක කරමාන්තය සඳහා සම්බන්ධ කරගෙන ඔවුන්ට සෑපු ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ලබා දීමය. මෙම ගම්මානය තුළ ජනතාවට ද බොහෝ ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ලිගා කරගැනීමට හැකියාව ලැබේ. සංචාරකයන්ට තම නිවාස වල තවාතැන් දීම මගින් පමණක් නොව ඔවුන්ගේ ස්වයං රැකියාවල නිෂ්පාදන ආදිය සංචාරකය මිලදී ගැනීම හේතු කරගෙන ග්‍රාමීය ප්‍රජාවට ආදායම් උපද්‍රවා ගැනීමට හැකියාවක් ලැබේ.

ගම්මානය ආස්‍රිත ප්‍රජාවට සංචාරක ක්ෂේත්‍රයට සම්බන්ධ රැකියාවල නිරත වීමට අවස්ථාව මින් නිර්මාණය වේ. ගම්මානයට පැමිණෙන සංචාරකයන් හට මාර්ගෝපදේශන ආදි කටයුතු වලට සම්බන්ධ වීමට ගම්ම තරුණ ප්‍රජාවට හැකියාව ලැබීම උදාහරණයක්

වගයෙන් දැක්විය හැකිය. එය ඔවුන්ට අනාගතයේ දී මේ ක්ෂේත්‍රය තුළ ඉහළටම යාමට අවස්ථාව ලබා දීමකි.

ප්‍රජා සංවර්ධනය සඳහා වූ අරමුදල් ඉහළයාම ද ප්‍රජා මූලික සංවර්ණයේ මූලික ප්‍රතිලාභයකි. පදනම්පල පදනම නම් වූ මෙම ගම්මානයේ පවතින සංවිධානයට අරමුදල් ලැබීම මේ හරහා සිදුවන අතර ඉන් එම පදනම ශක්තිමත්ව ගොඩනගා ගැනීමට හැකියාව ලැබේ.

සංචාරකයා ඔවුන්ගේ දේශීය නීෂ්පාදන, ස්වයං රකියා වලින් නීෂ්පාදනය කරන දැමීලදී ගැනීම මගින් ඒවා සඳහා ද නොද වෙළදපලක් නිරමාණය වීමද ආර්ථික වගයෙන් ලැබෙන ප්‍රතිලාභයකි. ග්‍රාමීය වගයෙන් ආර්ථික තත්ත්වයේ ඇතිවන වෙනස්වීම් රටේ සමස්ත ආර්ථික තත්ත්වය කෙරේද බලපානු ලැබේ.

සංචාරකයා පැමිණීමක් සමගම පුද්ගලය තුළ මාර්ග පද්ධතිය, සන්නිවේදන පහසුකම්, ජල හා විදුලිය වැනි යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය වන අතර එසේ සිදුවන පුද්ගලය සංවර්ධනය ග්‍රාමීය ජනතාවට ද යොදාගත හැකි නිසා ඔවුන්ගේ ජ්වලන තත්ත්වය උසස්වීමට ද වැදගත් වේ.

• සමාජ ආර්ථික ප්‍රතිලාභ

මෙම සත්කාරක නිවහන් සංකල්පය හේතු කොට ගෙන පුද්ගලයේ ඇතිවන සමාජ සංස්කෘතික ප්‍රතිලාභ බොහෝමයකි. ඉන් ප්‍රධානතම ප්‍රතිලාභය වන්නේ ප්‍රජා සංවර්ධනයයි. මෙහිදී සංචාරක කරමාන්තයේ තීරණ ගැනීම් වලට, කළමනාකරණයට හා පාලනයට ජනතාවගේ සංස්කෘතිය යොමුවීම සිදුවේ. එහි දී වයස් හේදයකින් තොරව වගකීම් දැරීමට, කටයුතු කිරීමට ප්‍රජාව යොමුවේ. ක්‍රියාකාරී ප්‍රජා සහභාගිත්වය ඔවුන්ගේ ජ්වලනයේ ගුණාත්මක බවට හේතුවක් වේ. ගම්මානයේ නිවාස වල සංචාරකයන් තවත්වා ගැනීමට ඉහළ තත්ත්වයකින් යුතුව නිවාස නිරමාණය කරනු ලබන නිසා එහි නිවැසියන්ට ද ඉන් ලැබෙන්නේ ඉහළ ප්‍රතිලාභයකි. නිවාස වල තත්ත්වය ඉහළයාම මගින් සුව පහසු දිවියක් ගත කිරීමේ හැකියාව ග්‍රාමීය ප්‍රජාවට නිතැනින්ම උදාවේ.

විදේශීය සංචාරකයන් සමග කටයුතු කිරීමට සිදුවන බැවින් ඔවුන් සමග දෙනිකව කටයුතු කිරීමට ද සිදුවීමේදී හාජාව ඉතා වැදගත්ය. මෙහිදී නිරතුරුව සංචාරකයන් සමග ගනුදෙනු කිරීම නිසා ප්‍රජාවගේ හාජා යාණය දියුණු වීම ඉහළ සමාජ ප්‍රතිලාභයකි. ඉංග්‍රීසි මෙන්ම වෙනත් හාජා ඉගනාගැනීමට මෙහි දී අවස්ථාව ලැබේ.

සංචාරක නිවහන් ව්‍යාපෘතිය තුළ දී සිදුවන්නේ වෙනත් සංස්කෘතියක පිරිසක් සමග මුස්වීමයි. මෙහිදී සිදුවන සංස්කෘතික පුවමාරුව මෙන්ම අනා සංස්කෘතින්වලට ගරු කිරීමද නිතැනින්ම සිදුවේ. ශ්‍රී ලංකාවේ සංස්කෘතිය හා අනන්‍යතාව පිළිබඳ අභිමානය හා ප්‍රාග්ධනය වර්ධනය වීම මෙන්ම එහි දැනීම වෙනත් රටවල්කරා ද ගමන් කිරීමට මෙහිදී මග පාදනු ලබයි. මෙම සංකල්පය තුළ දී දේශීය සංස්කෘතිය පිළිබඳ වැඩි අවධානය යොමු කෙරෙන බැවින් සංස්කෘතික සංරක්ෂණය නිතැනින්ම සිදුවේ. උදාහරණ වගයෙන් දේශීය කරමාන්ත,

අදහිල විශ්වාස සම්ප්‍රධායන්, තරතන කළ, ඉහුම් පිහුම් කුම ආදිය දැක්විය හැකිය. වර්තමානයේ දී මෙවා හාටිතා වීම් අනාගත පරපුරට ද මෙම සංස්කෘතිය සම්ප්‍රේෂණය වීමට ඩේතුවක් වේ.

• පාරිසරික ප්‍රතිලාභ

ප්‍රජා මූලික සංවරණය තුළ දී පාරිසරික අංශය කෙරේ ද වැඩි අවධානයක් යොමු වේ. පාරිසරික වශයෙන් ගත් කළ මෙම සංවාරක සත්කාරක නිවහන් වැඩසටහන්, පාරිසරික වගකීම්, ස්වාභාවික සම්පත් සංරක්ෂණය හා පරිසරය පිළිබඳව දැනුවත් බව ඉහළ යාමට රුකුලකි. සංවාරකයා පැමිණ බයිසිකල් පැදීම, කදු නැගීම, කුරුලේන් නැරඹීම වැනි සංවාරක ක්‍රියාකාරකම් වල නිරත වන නිසා ස්වාභාවික පරිසරය ආරක්ෂා කර ගැනීමට ග්‍රාමීය ප්‍රජාව කටයුතු කරයි. ඉන් පාරිසරික සුරක්ෂිත බව තහවුරු වේ. මෙහිදී සංවාරකයා ද වගකීම් සහිතව කරනු ලබන සංවාරණයක් නිසා අයහපත් ප්‍රතිඵල බෙහෙවින් අඩු අතර පරිසරයේ ආරක්ෂාවට එය උපකාරී වේ.

ප්‍රවර්ධන යෝජනා

මෙම සංවාරක සත්කාරක නිවහන් සංකල්පය තවදුරටත් ප්‍රවර්ධනය කිරීමට මෙහිදී යෝජනා ඉදිරිපත් කෙරේ. මින් ග්‍රාමීය ප්‍රජාවට වැඩි ප්‍රතිලාභ ලබා ගැනීමට, ඔවුන් තවදුරටත් ධෙරේයමත් කිරීමට, සංවාරකයාට වඩා භෞද්‍ය සේවාවක් ලබා දීමට හා තව දුරටත් මෙම සංකල්පය සංවර්ධනය කිරීමට උපකාරී වනු ඇත.

ප්‍රධාන වශයෙන්ම මෙම සංකල්පය තව දුරටත් ගුණාත්මක බවින් වැඩිකර ගැනීමට නම් පොදුගලික අංශයේ මැදිහත් වීම ලබා ගැනීම ද සිදු කළ යුතුය. පොදුගලික අංශයේ මැදිහත් වීම අවශ්‍ය වන්නේ කිනම් ස්ථාන වලටද සොයා බලා රාජ්‍ය අංශය විසින් ඔවුන්ට සහයෝගය ලබා දියුතුය. විශේෂයෙන්ම සංවාරක ක්‍රියාකාරකම් හා සේවා සැපයීම උදෙසා පොදුගලික අංශයට ඉඩ ලබා දීම මගින් යහපත් ප්‍රතිඵල ලගා කරගත හැකිය.

පද්ධතිමිපල අශ්‍රිතව ගළුගාහා විශාල ප්‍රමාණයක් දක්නට ලැබෙන බැවින් ඒ ආශ්‍රිතව කළුවුරු බැදීම වැනි තව ක්‍රියාකාරකම් හඳුන්වා දීමට හැකියාව පවතී.

සංවාරක සත්කාරක නිවාස පවත්වාගෙන යන පවුල්හට අප්‍රතික්‍රියා ප්‍රතිඵල ලබා දීම මගින් ඔවුන් තවත් දිරිමත් වේ. උදාහරණ වශයෙන් භෞද්‍ය සත්කාරක නිවාසයට සම්මාන සහතික ආදිය ලබා දී ඇගෙමීම කටයුතු කිරීම මගින් ඔවුන් තවත් දිරිමත්වනවා පමණක් නොව වඩා ගුණාත්මක සේවාවක් සංවාරකයාට ලබා දිය හැකිය.

පද්ධතිමිපල ගම්මානයේ වැසියන් ඔවුන්ගේ දෙනීතික පරිභේදනය උදෙසා එළවුල පලතුරු ආදිය වගා කරයි. මෙම කොරටු වෙත සංවාරකයා ගෙන ගොස් ඔවුන්ටම ඒවා තෙලා ගැනීමට හා සකසා ගනීමට සැලැස්විය හැකිය. විදේශ රටවල කාණි සංවරණය, ග්‍රාමීය සංවරණය වැනි සංකල්ප තුළ මෙම අංශය ක්‍රියාත්මක වේ. U Pick Up System නමින් හඳුන්වන මෙම ක්‍රමවේදය සංවාරකයාට නවමු අත්දැකීමක් ලබා දීමට සමත් වේ. ඊට

අමතරව මාත්‍ර බැමෙන් පසු ඔවුන්ටම එවා ආහරයට සකස් කරගැනීමට ඉඩ සලසා දීම, කිරී දෙවීම වැනි කටයුතු වලට සම්බන්ධ කර ගැනීම, වගාලීම්වල පැල් ඉදිකර එම අත්දැකීම් ලබා ගැනීමට සංචාරකයාට ඉඩ ලබා දිය හැකිය.

දේශීය වෙදකම හා සම්බන්ධ දේශීය ආයුර්වේද ප්‍රතිකාර ලබා දෙන ස්ථානයක්, හාවතා කටයුතු සිදු කිරීමේ වැඩසටහන් සංචාරකයන් වෙනුවෙන් ක්‍රියාත්මක කිරීමද පද්ධිගම්පල ආශ්‍රිතව ක්‍රියාත්මක කළ හැකිය. ආයුර්වේද සංචාරණය(Ayurvedic Tourism) හා අධ්‍යාත්මක සංචාරණය (Spiritual Tourism) යන සංකල්ප ද මෙයට සම්බාධිත ක්‍රියාත්මක කළ හැකිය.

මෙම ප්‍රදේශයට තොරතුරු මධ්‍යස්ථානයක් ඉතාමිත් අවශ්‍ය වේ. රට අමතරව පහසුකම් මධ්‍යස්ථානයක් ද ස්ථාපනය කළ යුතුය. අන්තර්ජාල, රැමීල්, ගැක්ස්, දුරකථන පහසුකම් සහිතව ගම්මානයට එක් පහසුකම් මධ්‍යස්ථානයක් ස්ථාපනය කිරීම මෙම ගම්මානයට පැමිණෙන සංචාරක ප්‍රජාවට විශාල පහසුවක් සපයයි.

සංචාරකයා ගම්මනයට ඇතුළු වීමට පෙර ගමේ ප්‍රජා ගාලාව වැනි ස්ථානයකට කැඳවා ඔවුන්ට ප්‍රථමයෙන් දැනුවත් කිරීම මගින් මතුවන ගැටුලුකාරී තත්ත්ව අවම කිරීමට මෙන්ම ප්‍රජාව හා සංචාරකයා අතර මනා සම්බන්ධතාවක් ඇති කිරීමට සමත් වේ. සංචාරකයා පමණක් නොව නිරතුරුව ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්, අධික්ෂණයන්, වැඩමුළු පැවැත්වීම ආදිය වගකිවයුතු ආයතන විසින් සිදුකළ යුතු අතර නිරතුරුව ඔවුන්ට මග පෙන්වීමද කළ යුතුය. ඉන් මේ ආශ්‍රිතව ඇතිවන ගැටුලු අවම කර ගත හැකිය.

සැම විටම කුඩා පිරිසක් ගමට යැවීම වැදගත් ය. එක්වර විශාල පිරිසක් ගමට යාම හානිකර තත්ත්ව උදා කරයි. එය රඳවා ගැනීමේ බාරිතාවට ගැටුවුවකි. අයහපත් ප්‍රථීම් මේ මගින් වලක්වා ගත හැකිය. එමෙන්ම සංචාරක සත්කාරක වැඩසටහන වඩා සර්ථක කරගැනීම උදෙසා හාජා ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම වැදගත් ය.

සැමවිටම ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳව සමාලෝචනය, පසු විපරම යන ක්‍රියාවලි ඉතා වැදගත් වන අතර එවිට කිනම් හෝ දුරවලතාවක්, ගැටුවක් මතුවනවා නම් එවාට පිළියම් යොදා සූදුසූ ක්‍රියාමාර්ග ගෙන සාර්ථක ව්‍යාපෘතියක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට ඒ මගින් මග පෙන්වයි.

මෙම ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳව ප්‍රවර්ධන කටයුතු වලට වැඩි අවධානයක් යොමු කිරීම වැදගත් වේ. අන්තර්ජාලය මගින් ප්‍රවර්ධනය මෙන්ම දේශීය ජනතාවටද අවබෝධය ලබා ගැනීම සඳහා ගුවු දායා මාධ්‍ය වලින් ප්‍රවර්ධන කටයුතු කිරීමද කළ යුතුය.

මෙම ක්‍රියාමාර්ග අනුගමනය කිරීම තුළින් වඩා හොඳ ගුණාත්මක සේවාවක් සංචාරකයාට ලබාදීමට මෙන්ම ප්‍රජාවට සාම්පූර්ණ ප්‍රතිලාභ ලබා ගැනීමට ද ඉන් ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථිකයට සහයෝගය ලබා දීමට මෙම සංචාරක සත්කාරක ව්‍යාපෘතිය මගින් හැකියාව ලැබේ.

ආග්‍රිත මූලාශ්‍ය

Maoya Zone Development Master Plan (2009-2014), Minisrty of Provincial Roads Development Rural Infrastructure and Tourism, Sabaragamuwa Provincial Council, Rathnapura.

Registration Guide line for Home Stay Accomadation Scheme (2013), Sri Lanka Tourism Dvelopment Authority, Colombo.

http://www.sltda.lk/home_stay_project

<http://www.sarvodaya.org/activities/community-tourism/what-is-community-tourism>

<http://amazinglanka.com/wp/gal-massa/>

සම්මුඛ සාකච්ඡා

අසංගිකා කුමාරි, සංවර්ධන නිලධාරී/සංචාරක අංශය, සබරගමු පළාත් සහාව, රත්නපුර.
(2014/08/13)

එම්.එම්. ලොකුබණ්ඩා, භාරකරු, ගොවි ගෙදර සංචාරක සත්කාරක නිවහන, පද්ධිගම්පල.
(2014/10/16)

කේ.එම්.පි.ඩී කරුණානායක, ආර්ථික සංවර්ධන නිලධාරී, පද්ධිගම්පල. (2014/10/09 හා
2014/10/16)

බණ්ඩාර දිසානායක, ග්‍රාම නිලධාරී, පද්ධිගම්පල 5 ඒ වසම, පද්ධිගම්පල. (2014/10/09 හා
2014/10/16)

මහින්ද බස්නායක, භාරකරු, මහ ගෙදර සංචාරක සත්කාරක නිවහන,
පද්ධිගම්පල. (2014/10/16)